

Salon liikenneturvallisuuksuunnitelma 2021

JOHDANTO

Salon seudun kuntien (Salo ja Somero) liikenneturvallisuussuunnitelman laatiminen aloitettiin maaliskuussa 2020 ja suunnitelma valmistui maaliskuussa 2021. Aiempi seudullinen liikenneturvallisuussuunnitelma kunnille on laadittu vuonna 2010. Salon kaupungin osuus raportoidaan tällä Power Point esityksellä sekä erillisillä liiteosioilla.

Työn ohjausryhmään kuuluivat Salon kaupungilta Petri Virtanen ja Mikko Söderholm, Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta Jaakko Klang, Liikenneturvasta Tapio Heiskanen, Varsinais-Suomen liitosta Noora Mäki-Arvela sekä poliisista Mika Peltola. Suunnitelma on laadittu Destia Oy:ssä, jossa työn laatimisesta vastasivat Elisa Huotari ja Antti Udd.

Työssä esitettyjen toimenpiteiden painopiste on pienissä ja nopeasti toteutettavissa toimenpiteissä, joilla on kuitenkin merkittävä vaikuttavuus.

Suunnitelman on tarkoitus toimia myös seurantatyökaluna ja suunnitelmaa päivitetään tehtyjen toimenpiteiden mukaisesti.

Sisällysluettelo

1. Työn lähtökohdat ja tavoitteet
2. Toimenpideohjelma
3. Toimenpideohjelman arviointi ja vaikuttavuus
4. Liikenneturvallisuustyön toteutus
5. Liikenneturvallisuustyön seuranta, raportointi ja tiedottaminen

Liitteet:

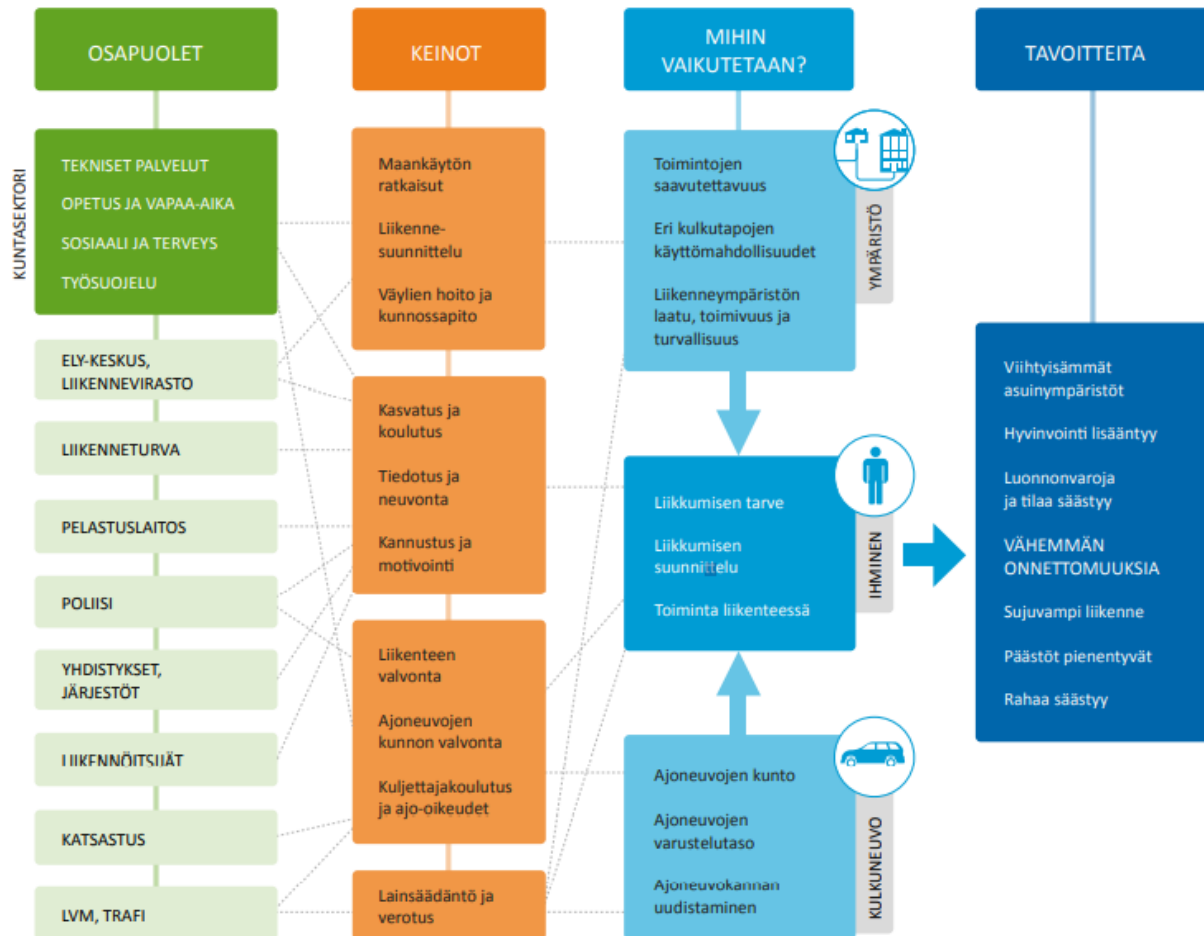
Liite 1. Onnettomuusanalyysi

Liite 2. Päättäjäkyselyn tulokset

Liite 3. Liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteet (Liite 3A. Kehittämistoimenpiteet ja Liite 3B. Toimenpidekortit)

Liite 4. Päättäjäinfo

1. TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET



Yhteistyö on avaintekijä liikenneturvallisuuden edistämisessä

- Liikenneturvallisuustyötä tehdään yhdessä. Mukana työssä ovat kunnan eri toimialat sekä sidosryhmät
- Keinoja liikenneturvallisuustyöhön löytyy paljon, elinikäisestä kasvatuksesta liikenneympäristön parantamistoimenpiteisiin
- Liikenneturvallisuustyöllä pyritään saamaan ympäristöstä mahdollisimman turvallinen, vaikuttamaan ihmisten liikkumiseen ja siihen liittyviin valintoihin sekä edistämään ajoneuvojen turvallisuutta.
- Onnistuneen liikenneturvallisuustyön seurauksena onnettomuusmäärät ja erityisesti henkilövahinkoon johtavat onnettomuudet vähenevät ja asuinympäristöstä tulee turvallinen ja viihtyisä kaikille liikkujille.

www.salo.fi

Liikenneturvallisuustyön nykytilanne Salossa



- Liikenneturvallisuustyöryhmä toimii aktiivisesti
- Eri hallintokunnat sekä sidosryhmät tekevät liikenneturvallisuustyötä yhdessä
- Liikenneturvallisuus huomioidaan hyvin kuljetuspalveluiden hankinnassa
- Kunnassa tehdään jatkuvaa liikenneympäristön parantamista
- Liikenneturvallisuus on nostettu vahvasti esiin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa
- Kestävää liikkumista edistetään. Salossa on laadittu Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma vuonna 2016
- Kohti viiden tähden kuntaa arvioinnissa kaupunki sai vuonna 2016 tähtiluokituksen 4



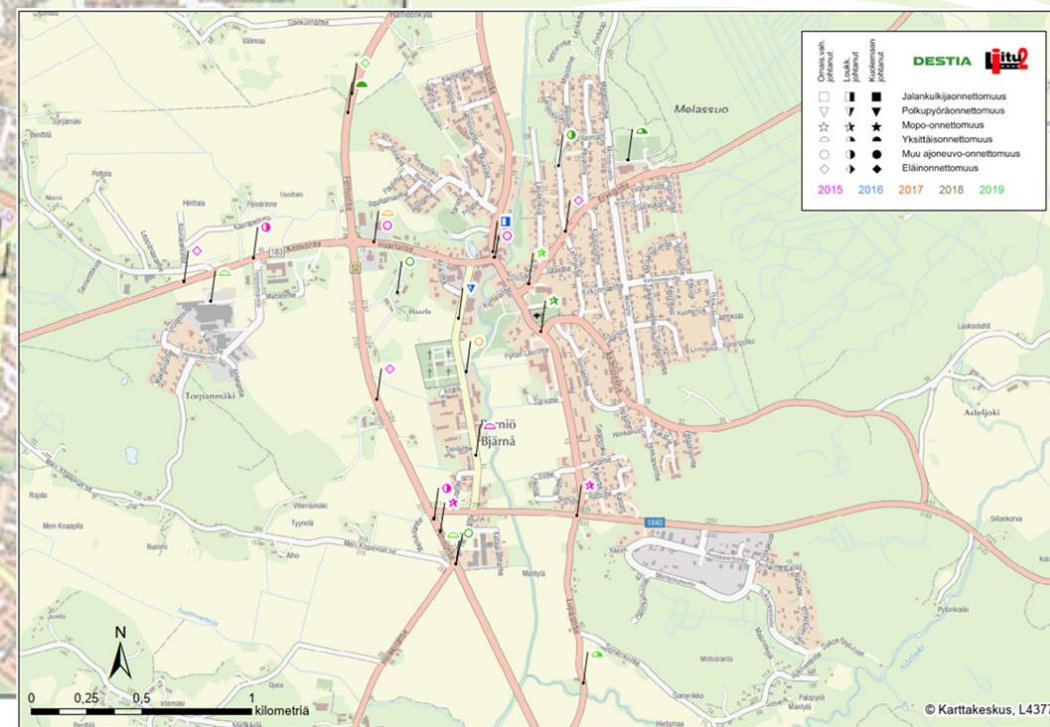
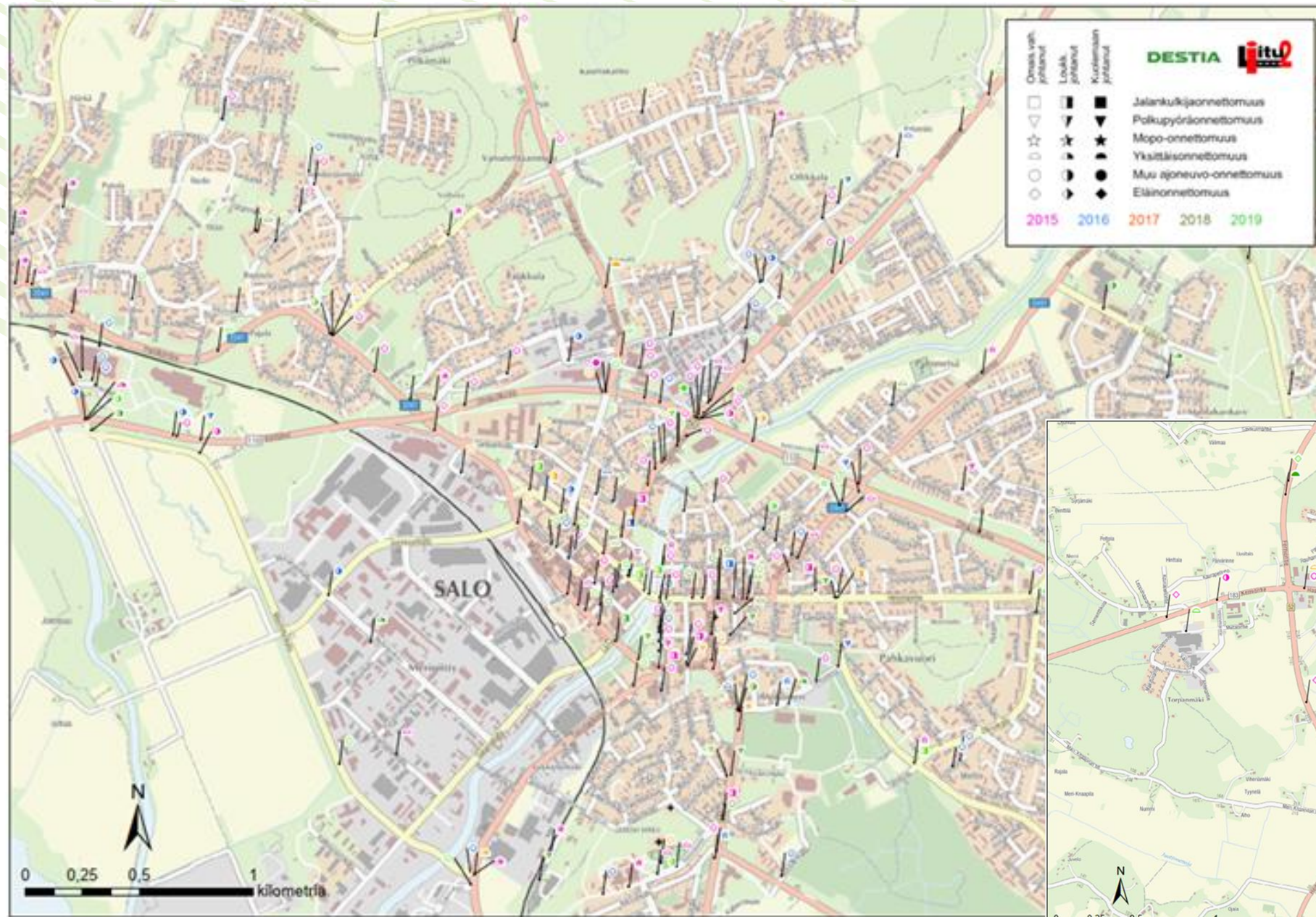
- Liikenneturvallisuustyötä ja sen jalkauttamista tehdään jonkin verran, parannettavia asioita löytyy
- Kuntastrategiassa ei ole nostettu erikseen liikenneturvallisuuden edistämistä. Sen sijaan kestävän liikkumisen ja liikenteen sujuvuuden edistäminen on nostettu vahvasti esiin strategiassa.



- Tiedottamista asukkaille ja päättäjille liikenneturvallisuuden nykytilanteesta ja kehityksestä on nykytilanteessa vähän
- Päättäjien tietous liikenneturvallisuustilanteesta on nykytilanteessa heikko. Tarkemmin tietoa löytää liitteestä 2.

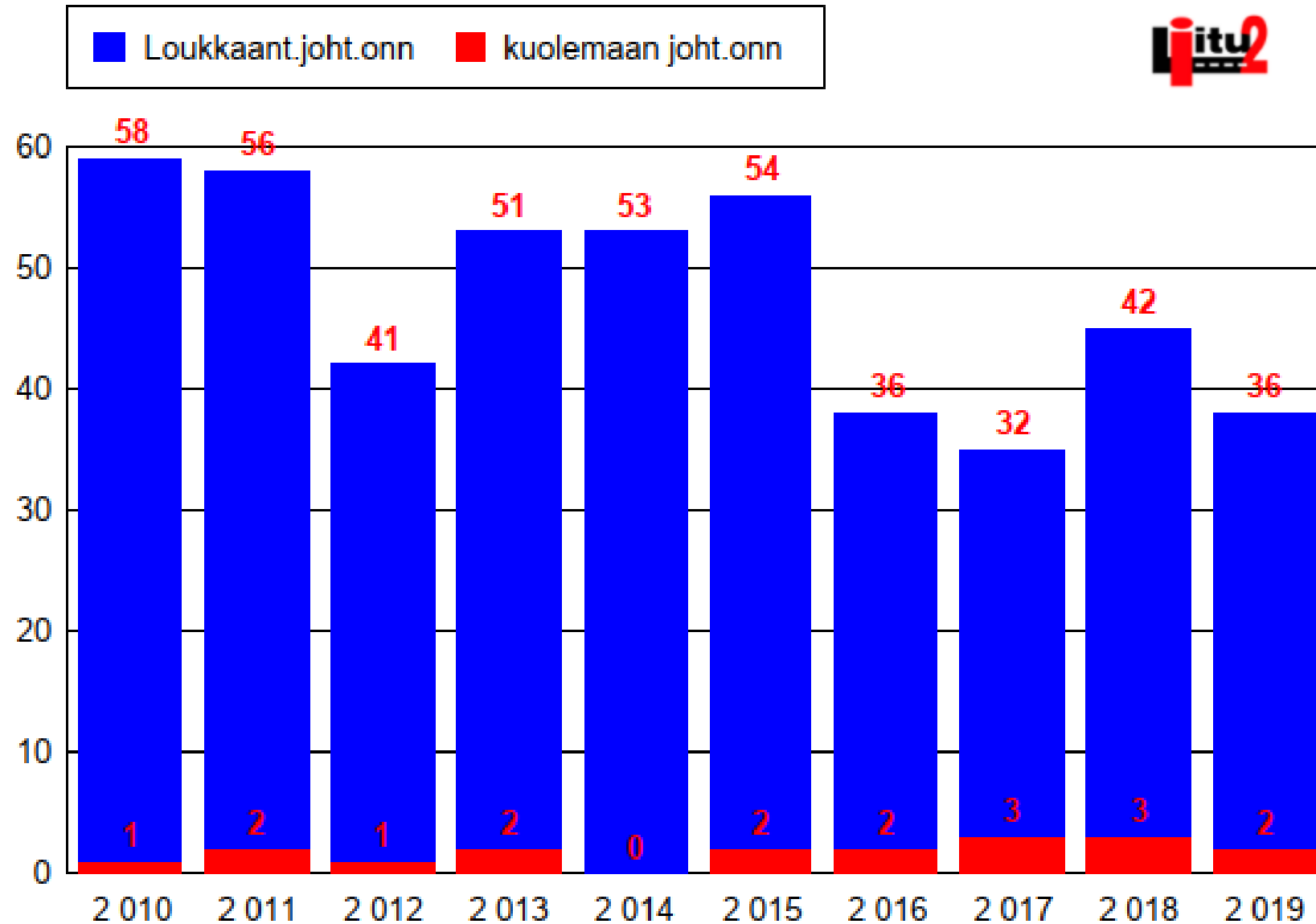
Onnettomuustilanne ja -kehitys Salossa 2015 - 2019

- Vuosina 2015 - 2019 tapahtui 774 poliisin raportoimaa tieliikenneonnettomuutta. Onnettomuuksissa kuoli 13 ja loukkaantui 275 henkilöä.
- Taajamissa tapahtui 33 % onnettomuuksista. Taajamassa tapahtuneita henkilövahinko-onnettomuuksia sattui eniten polkupyöräilijöille ja jalankulkijoille.
- Taajama-alueen ulkopuolella tapahtuneista henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista valtaosa oli yksittäisonnettomuuksia (esim. tieltä suistumisia).
- Erityisesti henkilövahinkoja tapahtui 15, 16 ja 18 vuotiaille nuorille.
- Salossa tapahtuneiden onnettomuuksien keskimääräiset vuotuiset onnettomuuskustannukset olivat vuosina 2015 - 2019 noin 13,3 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuvien kustannusten osuus on noin 2,6 milj. euroa.

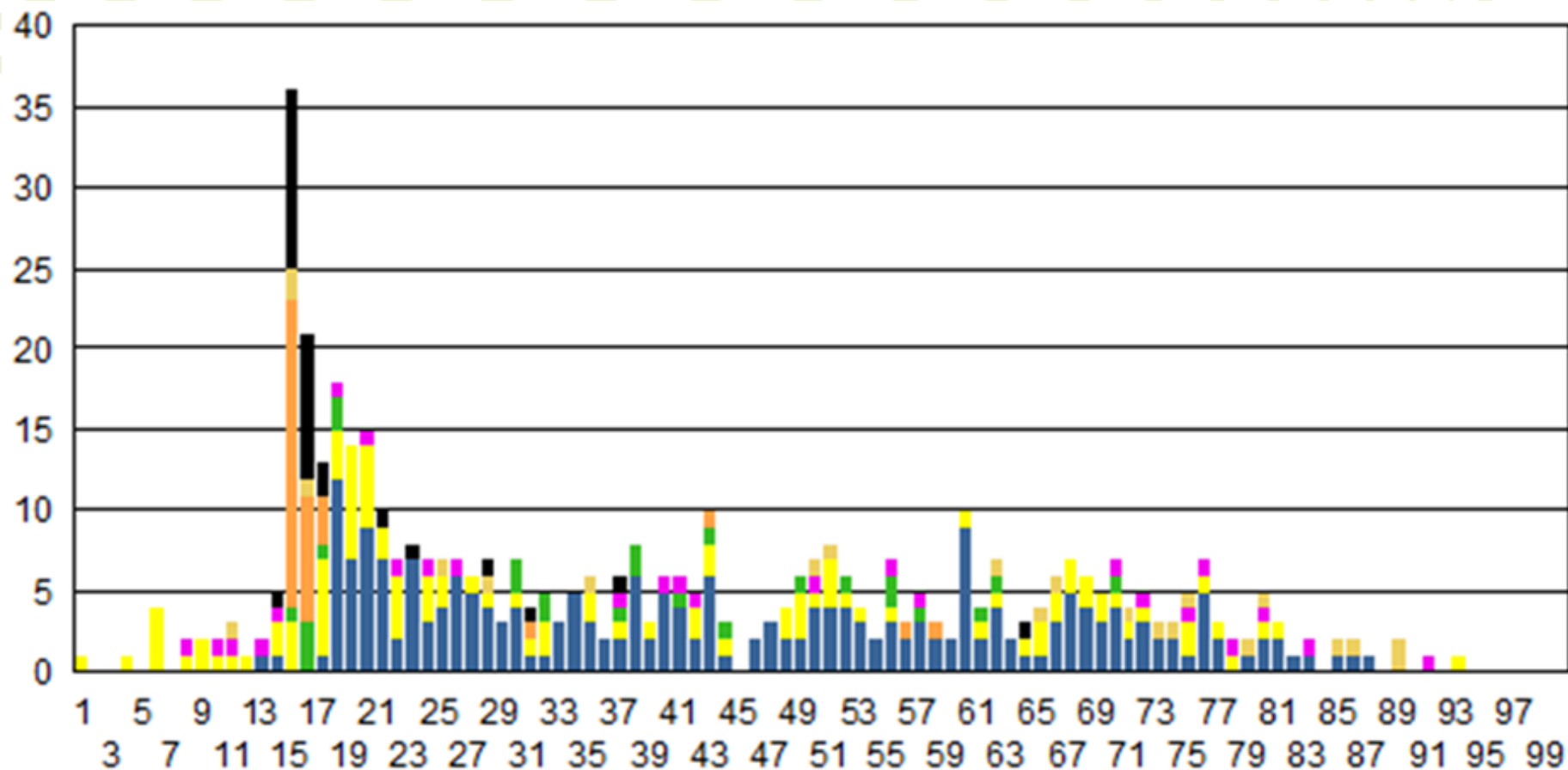


Henkilövahinkoihin johtaneet onnettomuudet 2015-2019 (poliisin tietoon tulleet)

www.salo.fi



Henkilövahinkoon
johtaneet
onnettomuudet
Salossa 2010-2019
(poliisin tietoon
tulleet)



2015-2019, poliisin tietoon tulleet onnettomuudet



Liikenneturvallisuustyöryhmän toiminta



Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Ryhmän jäsenet vuosina 2017-2021 ovat:

Mika Hjelt, pj Kaupunkikehityslautakunta
Timo Tammi, Kaupunkikehityslautakunta
Marjaana Mänkäri, Kaupunkikehityslautakunta
Tapio Heiskanen, Liikenneturva
Jaakko Klang, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Jani Kurvinen, Autoliitto
Pasi Oranta, Salon ammattiautoilijat
Petri Virtanen Salon kaupunki, yhdyskuntatekniset palvelut
Mikko Söderholm Salon kaupunki, yhdyskuntatekniset palvelut
Salla Lindegren Salon kaupunki, vanhuspalvelut
Hannu Pölönen Salon kaupunki, perusopetus
Sanna Salmi Salon kaupunki, liikennepalvelut
Mika Peltola, Lounais-Suomen poliisilaitos
Johanna Paananen, Salon kaupungin nuorisopalvelut
Kalle Anjalin, Autokoulun opettajat
Teuvo Heikkilä, Salon taksiautoilijat

Ryhmän jäsenet päivitetään tähän suunnitelmaan aina tarvittaessa

Liikenneturvallisuustyöryhmän tehtävät:

- Pitää liikenneturvallisuustyö aktiivisena ja ajantasaisena
- Mahdollistaa kuulumisten vaihto eri toimijoiden välillä
- Liikenneturvallisuustyön konkreettisten toimien suunnittelua
- Tehtävien jakamista edelleen yksiköihin ja sidosryhmiin
- Liikenneturvallisuustyön seuranta

Työn tavoitteet



1. Seudun liikenneturvallisuustyön jatkuva paraneminen kohti kansallisia ja kansainvälisiä tavoitteita

- Kenenkään ei tarvitse kuolla tai vakavasti loukkaantua liikenteessä
- 50 % vähemmän kuolleita ja vakavasti loukkaantuneita vuosina 2020-2030. Ei kuolleita eikä vakavasti loukkaantuneita vuonna 2050.

2. Kohti viiden tähden kuntaa

- Salon kaupungin tähtiluokitus nostetaan luokkaan 5

Arviointiperusteet 5 tähden kunnalle

- Liikenneturvallisuussuunnitelma käsitellään poliittisesti
- Suunnitelmassa asetetaan tavoitteet laajasti eri kaupungin tahoille.
- Liikenneturvallisuustyöryhmä kokoontuu aktiivisesti, vähintään 2 kertaa vuodessa
- Eri hallintokunnat ja sidosryhmät tekevät liikenneturvallisuustyötä yhdessä
- Liikenneturvallisuudesta ja sen kehityksestä tiedotetaan säännöllisesti
- Tehdään jatkuvaa liikenneympäristön parantamistoimenpiteitä
- Liikenneturvallisuus huomioidaan kuljetuspalveluiden hankinnassa
- Kunnan omaan henkilöstöön kohdistetaan liikenneturvallisuustoimenpiteitä
- Kunnassa seurataan liikenneturvallisuuskehitystä
- Liikenneturvallisuudesta ja sen kehityksestä raportoidaan päättäjille säännöllisesti

2. TOIMENPIDEOHJELMA



Liikennejärjestelmän kehittäminen

- Suunnitelmassa keskityttiin olemassa olevan liikenneympäristön parantamiseen.
- Toimenpiteet kohdistuvat kaupungin katuverkolle sekä ELY-keskuksen teille.
- Suunnitelmassa määritetyt toimenpiteet liittyvät jalankulun ja pyöräilyn turvallisuuden parantamiseen, kääntymis- ja risteämisonnettomuuksien vähentämiseen ja liikenteen rauhoittamiseen. Toimenpiteet on esitetty liitteessä 3.
- Toimenpiteet on määritetty ohjausryhmälle tehdyn vaaranpaikkoja koskevan karttakyselyn, onnettomuusanalyysin sekä maastokäynnin perusteella.
- Nopeusrajoitusten laskeminen on tärkeä keino liikenteen rauhoittamisessa
 - Kaupungin katuverkolla tonttikadut sekä keskustan merkittävimmät jalankulku- ja pyöräilyalueet esitetään muutettavaksi 30 km/h nopeusrajoitukselle.
 - Maanteiden nopeusrajoitusmuutosten perusteena ovat rajoitusten yhdenmukaistaminen ja uuden lainsäädännön huomioon ottaminen.

Liikenneturvallisuustyön kehittäminen

- Liikenneturvallisuustyössä panostetaan aktiiviseen ja jatkuvaan toimintaan
- Tehdään poikkihallinnollisesti kaikki käyttäjäryhmät kattavaa työtä. Toimenpiteitä vuosille 2021-2022 on esitetty seuraavilla dioilla.
- Otetaan vahvasti sidosryhmät työhön mukaan
 - Hyödynnetään entistä paremmin esimerkiksi Liikenneturvan materiaalit, koulutukset yms.
- Valitaan painopisteet liikenneturvallisuustyölle esimerkiksi kahden vuoden välein
 - Vuosina 2021-2022 painopisteinä ovat lasten ja nuorten liikenneturvallisuuden parantaminen sekä tiedotuksen lisääminen asukkaille ja päättäjille
- Liikenneturvallisuustyöryhmän toiminnan kehittäminen
 - Ryhmän kokoonpanon tarkistaminen, kaikki oleelliset tahot mukaan ryhmään
 - Liikkumisen ohjauksen, kasvatuksen ja kestävän liikkumisen painotuksen lisääminen

	Toimenpiteitä vuosille 2021-2022	Toteutettu (pvm)
Nuorisotyö	Nuoriso-ohjaajien Teams koulutus Liikenneturvan toimesta. Päivät 17.3 ja 13.4	17.3.2021 & 13.4.2021
	Paimion ajoharjoitteluradalla tapahtumapäivät keväällä	
	Liikenneturvan Pakuhuone peli ja perehdytys peliin nuoriso-ohjaajille	
Viestintä	Tehdään kaupungin www sivuille oma alasivu liikenneturvallisuudelle	15.4.2021
	Viestitään kaupungin henkilöstölle osallistumisesta valtakunnallisiin kampanjoihin	
	Hyödynnetään Liikenneturvan uutiskirjeet	
	Tiedotetaan liikenneturvallisuussuunnitelmasta	Kaupungin some-kanavat ja verkkosivut: 16.4.2021
	Jaetaan päättäjäraportti	
	Viestitään asukkaille vuosittainen liikenneturvallisuuskooste	13.4.2021 & 14.4.2021 SSS & SJL
Neuvola	Liikenneturvan Lapsi liikenteessä materiaali jaetaan 4 v. tarkastuksen yhteydessä	
Varhaiskasvatus	Liikenneturvan materiaalit ja idealinkit netissä	
	Liikenneturvan etäkoulutusta työntekijöille	
Kouluterveydenhuolto	Liikenneturvan koulutusta työntekijöille	
	Määräaikaaisissa ala- ja yläkoulujen terveystarkastuksissa jaetaan tietoa turvallisesta liikkumisesta	
Koulut	Fillarilla.fi käyttöön alakouluissa	
	Yläkouluihin Liikenneturvan virtuaalioppitunnit	
	Virtuaaliset koulutushetket opettajille, tulossa keväällä 2021 Liikenneturvalla	

	Toimenpiteitä vuosille 2021-2022	Toteutettu (pvm)
Liikuntapalvelut	Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liittyvät kampanjat ja haastekilpailut	
Työikäiset	Osallistuminen valtakunnallisiin kampanjoihin kuten Pyörällä töihin, Heijastinpäivä, Liikkujan viikko - Kaupungin työntekijät osallistuvat ja tästä viestitään ja tiedotetaan - Haastetaan yritykset ja asukkaat mukaan kampanjoihin	
	Yrityksiä mukaan Liikenneturvan työmatkaliikenne – toimintamalliin	
Vanhuspalvelut	Etä/live infot eläkeläisille	
	Liikenneluotsitoiminnan aloittaminen	
Tekniset palvelut	Tie- ja katusuunnitelmien sekä kaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien liikenneturvallisuustarkastukset	
	Liikenneturvallisuuden huomioiminen väylien hoidossa	
	Liikenneturvallisuuden huomioiminen tilapäisissä liikennejärjestelyissä	

3. LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOTEUTUS



Poliittinen tuki	Toteutettu (päivämäärä)
Liikenneturvallisuussuunnitelma viedään kaupunkikehityslautakunnan kautta kaupunginhallitukseen hyväksyttäväksi. Liikenneturvallisuustyö tehdään päättäjille näkyväksi vuosittain laadittavan päättäjäraportin avulla	Kaup.keh.ltk 13.4.2021 §71
Toteutus	Toteutettu (päivämäärä)
Liikenneturvallisuustyötä toteutetaan tämän suunnitelman toimenpideohjelman mukaisesti. Toimenpideohjelma sisältää toimenpiteet, vastuutahot ja aikataulun. Toimenpideohjelmaa toteuttavat kaupungin eri hallintokunnat yhdessä sidosryhmien kanssa	
Toteutuksessa Salon kaupungin liikenneturvallisuustyöryhmällä on merkittävä rooli. Liikenneturvallisuustyötä edistetään ryhmän kautta ja toimenpideohjelman toteutumista seurataan ryhmän toimesta vuosittain. Seurannassa on apuna suunnitelmassa määritetyt mittarit, joilla voidaan seurata toimenpideohjelman vaikuttavuutta	

Mittarit

Päämittarit

Henkilövahinkoon johtaneiden tieliikenneonnettomuuksien määrä, kpl/vuosi

Henkilövahinko-onnettomuuksissa mukana olleiden nuorten (15-24-vuotiaat) määrä, kpl/vuosi

Toissijaiset mittarit

Liikenneturvallisuusteeman näkyminen ja esille nosto kaupungin eri tapahtumissa/tempauksissa, kpl/vuosi

Viiden tähden kunta arviointi vuosittain (käytetään valmista lomaketta ja pisteytystä)

Laadittujen tiedotteiden määrä, kpl/vuosi

Medianäkyvyys, kpl/vuosi

Kaupungin henkilöstön osallistuminen liikenneturvallisuuskoulutuksiin, kpl/vuosi

4. TOIMENPIDEOHJELMAN ARVIOINTI JA VAIKUTTAVUUS



Kaupungin liikenneturvallisuustilanteen paraneminen edellyttää jatkuvaa ja poikkihallinnollista liikenneturvallisuustyötä. Liikennejärjestelmän parantamisen lisäksi kasvatuksella ja tiedottamisella voidaan katsoa olevan merkittävä rooli tavoitteiden saavuttamisessa.

Salon kaupunki toteuttaa jo nykytilanteessa liikenneturvallisuustyötä mallikkaasti. Merkittävin kehittämiskohde kaupungin liikenneturvallisuustyössä on tiedottamisen lisääminen sekä päättäjille että asukkaille. Salon kaupungilla voidaan katsoa olevan **erittäin hyvät mahdollisuudet saavuttaa 5 tähteä** viiden tähden kunta arviointiohjelmassa jatkamalla nykyistä hyvää liikenneturvallisuustyötä ja parantamalla tiedottamista.

Liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteiden vaikuttavuutta on arvioitu laskemalla TARVA vähenemä. Vähenemäksi saatiin 0,07116 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta / vuosi (sis. nopeusrajoitusmuutokset). TARVA vähenemät voidaan laskea vain maanteille esitetyille toimenpiteille, eivätkä ne sisällä katuverkolle esitettyjä toimenpiteitä.

Liikenneturvallisuustyön kuten liikennekasvatuksen ja tiedottamisen vaikuttavuutta ei voida mitata, koska toimenpiteiden vaikuttavuudesta ei ole olemassa vaikutustietoa tai yleisesti hyväksyttyä vaikutusten arviointimenetelmää.

5. LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN SEURANTA, RAPORTOINTI JA TIEDOTTAMINEN

	Toteutettu (päivämäärä)
Toimenpideohjelman toteutumista seurataan vuosittain liikenneturvallisuuustyöryhmän toimesta	
Vuosittain päättäjille raportoidaan toimenpideohjelman etenemisestä ja vaikutuksista liikenneturvallisuuustilanteeseen esimerkiksi tämän työn aikana laaditun raportointipohjan (Liite 4. Päättäjäinfo) mukaisesti	
Vuosittain asukkaille laaditaan lyhyt tiedote liikenneturvallisuuustilanteesta ja kehityksestä Salon kaupungissa. Tiedote julkaistaan paikallislehdessä, kunnan internetsivuilla sekä kaupungin some-kanavissa	SSS 13.4.2021 SSS 14.4.2021 SJL 14.4.2021

Päättjäraportin ja asukastiedotteen laatimisesta vastaa kaupungin suunnitteluinsinööri liikenneturvallisuuustyöryhmän avustuksella.